

10. שיקום מקצועי

א. כללי

אגף השיקום במוסד לביטוח לאומי מסייע לזכאים שנפלטו משוק העבודה או לזכאים חסרי ניסיון בתעסוקה, להיקלט בעבודה המתאימה לכישוריהם המקצועיים וליכולתם התפקודית באמצעות הכשרה מקצועית והשמה בעבודה. פקידי השיקום, שהם עובדים סוציאליים בהכשרתם, מסייעים באמצעות שירותי אבחון, ייעוץ לתעסוקה וליווי של המבוטח בכל תהליך השיקום.

עיקר השירותים הניתנים במסגרת השיקום הם שירותים בעין: אבחון, הכוונה וייעוץ בבחירת מקצוע, טרום הכשרה והכשרה מקצועית, השלמת השכלה ולימודי השכלה גבוהה וסיוע בהשמה בעבודה למי שמתקשים להשתלב בכוחות עצמם בשוק העבודה. נוסף על כך, מי שמשותף בתהליך שיקום זכאי למימון ההוצאות הנלוות לו, על-פי החוק; מימון האבחון והלימודים, דמי שיקום וכיסוי עלויות הנסיעות אל מקום ההכשרה וממנו.

האוכלוסייה שהאגף מטפל בה מחולקת לשלוש קבוצות¹: פונים חדשים לשיקום, משתתפים בעיצומו של תהליך שיקום ומסיימי תוכנית שיקום. נציין כי מאמצים רבים מושקעים באיתור האוכלוסייה המתאימה מבין הזכאים, כדי להגדיל למקסימום את שיעור המשתלבים בעבודה בסוף התהליך.

לצד שיקום מקצועי, אגף השיקום עוסק גם במתן חוות דעת מקצועיות לאגפי מינהל הגמלאות בנושאים שונים, בהם חוות דעת לעניין קביעת דרגת כושר השתכרות לעניין מינוי מקבל גמלה ועוד. בנוסף, עובדי השיקום מסייעים לנפגעי העבודה ונפגעי האיבה במיצוי הטבות כספיות שהם זכאים להן, וכן מטפלים באלמנות בשעת משבר ובנפגעי פעולות איבה² במהלך החיים.

ב. מי זכאי לשיקום מקצועי?³

- **נכים כלליים** - תושב ישראל שסובל מליקוי גופני, שכלי או נפשי, אם מתקיימים בו כל התנאים האלה: (1) נקבעו לו אחוזי נכות רפואית בגובה 20% לפחות על פי מבחני נכות; (2) הוא אינו יכול עוד לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת, עקב הליקוי; (3) כתוצאה מהליקוי הוא זקוק ומתאים להכשרה מקצועית ולשירותי שיקום נוספים שיאפשרו לו לחזור לעבודתו הקודמת או לעבודה מתאימה אחרת. גם בן זוג של נכה, אשר עקב הליקוי אינו בר שיקום והוא מתגורר עימו בקביעות, זכאי לשיקום.
- **נפגעי עבודה** - מי שנפגע בעבודה⁴ ונקבעו לו 10% נכות רפואית לפחות, ועקב הפגיעה הוא אינו יכול לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת, והוא זקוק להכשרה מקצועית מיוחדת כדי שיוכל לחזור לעבודתו הקודמת. עם זאת, המוסד רשאי לאשר שיקום מקצועי לנפגע עבודה שדרגת נכותו נמוכה מ-10%, אם המשך עבודתו במקום הקודם עלול לסכן באופן חריג את בריאותו או את בטיחותו.
- **אלמנים/ות** - אלמן/ה, כמשמעותם בחוק, המקבלים קצבת שאירים או קצבת תלוים ומתקיימים בהם כל התנאים האלה: (1) הם חסרי מקצוע או שאינם יכולים להתפרנס

1 משתקם יכול במהלך השנה להשתייך ליותר מקבוצה אחת.

2 הטיפול בנפגעי פעולות איבה כולל תמיכה וליווי מתמשך לאורך החיים.

3 מלבד המפורט, הזכאות לשיקום מקצועי מותנית בהיות התובע מתחת לגיל פרישה.

4 פגיעה בעבודה היא תאונת עבודה המתרחשת בזמן ועקב עבודה, לרבות תאונה המתרחשת בדרך לעבודה וממנה, או מחלת מקצוע, על-פי רשימת מחלות המוגדרות בתקנות נפגעי עבודה.

ממקצועם למחייטם; (2) הם אינם יכולים להוסיף ולעבוד במקום עבודתם הקודם בעקבות פטירת בן/בת הזוג; (3) עובד השיקום קבע כי הם מתאימים להכשרה/הסבה מקצועית בכפוף למצב הרפואי ולהשכלתם.

- **נפגעי איבה** - נפגע בפעולת איבה⁵, בתנאי שנקבעו לו 20% נכות רפואית⁶ לפחות, ועקב הפגיעה הוא אינו יכול לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת, או שהוא זקוק להכשרה מקצועית מיוחדת כדי שיוכל לחזור לעבודתו הקודמת. גם בני משפחות שכולות, כהגדרתם בחוק (אלמן/ה, יתום/ה והורים שכולים), שקרובם נפטר כתוצאה מפעולת איבה, זכאים לשיקום מקצועי.

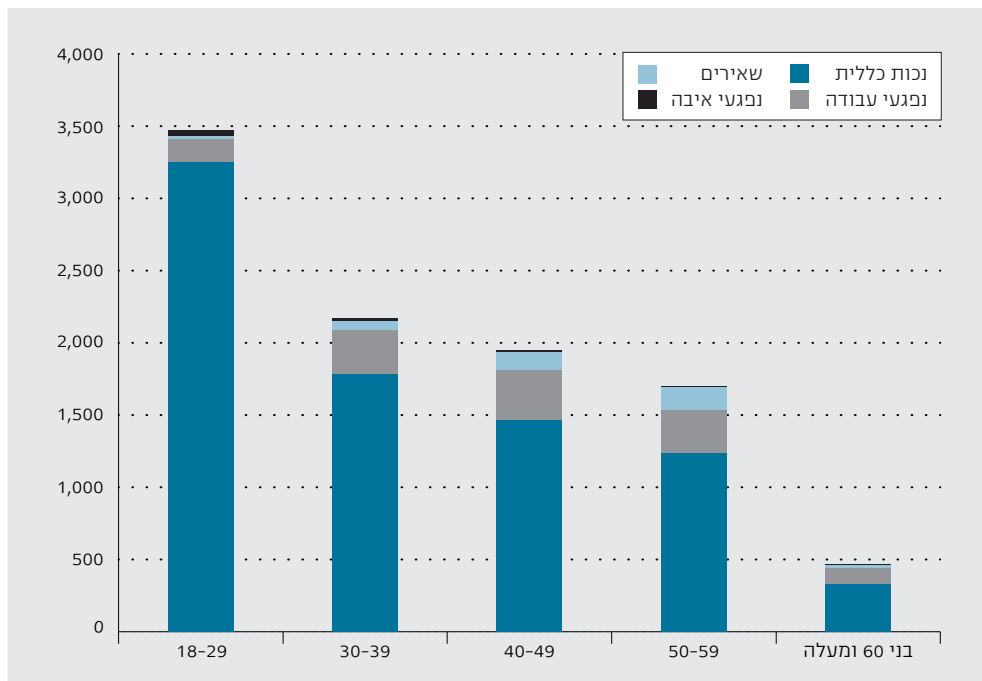
ג. פונים חדשים לשיקום

בשנת 2014 פנו לביטוח הלאומי 9,755 אנשים כדי לעבור שיקום מקצועי, מספר דומה לזה של שנת 2013. כבכל שנה, גם השנה רוב הפונים שייכים לענף נכות כללית (כ-83%) וכ-62% מקבלים קצבה חודשית מענפי הגמלאות השונים במוסד.

לצעירים בשנות העשרים הפוטנציאל הגבוה ביותר לשיקום, משום שהכשרה או השכלה גבוהה יקדמו באופן ניכר את סיכוייהם להשתלב בעבודה, ולכן לא מפתיע ש-36% מהפונים לשיקום הם

לצעירים בשנות העשרים הפוטנציאל הגבוה ביותר לשיקום

1 תרשים הפונים לשיקום מקצועי לפי גיל וענף, 2014

5 נפגע איבה הוא מי שנפגע מפעולה של כוחות צבאיים/צבאיים למחצה/כוחות בלתי סדירים של מדינה או ארגון העוינים לישראל, או מפעולה שבוצעה תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם, ואשר כווננו נגד ישראל.

6 נפגע איבה שנפצע לפני 1996 זכאי לשיקום מקצועי אם נקבעו לו 10% נכות רפואית ויותר.

בגילים אלה (תרשים 1). כמו כן, ככל שהגיל צעיר יותר שיעור המשתקמים מענף נכות כללית גדל, משום שבקבוצה זו נכללים נכים מלידה שפונים לשיקום למימוש זכויותיהם עם הגיעם לגיל 18. בגילים המבוגרים יותר גדל חלקם של נפגעי העבודה והאלמנים/ות, ובסמוך לגיל הפרישה - מגיל 68 - יורד חלקם של המשתקמים לכ-5%.

אחד הגורמים המשפיעים ביותר על הצלחת השיקום הוא המוטיבציה הפנימית של המשתקם: סביר שלמי שפונה ביוזמתו מוטיבציה גבוהה להצלחת התהליך לעומת מי שהמוסד יוזם את הפנייה אליו. במרבית המקרים הפנייה היא ביוזמת המשתקם: ל-74% מהפונים לשיקום ב-2014 זו היתה הפנייה הראשונה, 82% בהם פנו ביוזמתם. רק ב-13% מהמקרים פקידי השיקום יזמו את הפנייה למבוטחים - רובם אנשים מענפי שאירים או נכות כללית שלא פנו בעבר לעזרת השיקום (לוח 1).

ל-74% מהפונים לשיקום ב-2014 זו היתה הפנייה הראשונה, 82% בהם פנו ביוזמתם

לוח 1

הפונים לשיקום מקצועי לפי ענף, מספר הפנייה ויוזם הפנייה (מספרים מוחלטים ואחוזים), 2014

מספר הפנייה	יוזם הפנייה	סך הכל				מספרים מוחלטים	אחוזים
		נכות כללית	נפגעי עבודה	שאירים	נפגעי איבה		
סך הכל	מספרים אחוזים	8,085	1,217	384	69	9,755	100%
פנייה ראשונה	סך הכל	73%	81%	83%	70%	7,228	74%
	הפונה	59%	76%	58%	64%	5,926	61%
	פקידי ביטוח לאומי	12%	5%	24%	6%	1,085	11%
	גורם בקהילה	3%	0%	1%	.	217	2%
פנייה חוזרת	סך הכל	27%	19%	17%	30%	2,527	26%
	הפונה	23%	19%	14%	29%	2,186	22%
	פקידי ביטוח לאומי	2%	0%	3%	1%	189	2%
	גורם בקהילה	2%	0%	.	.	152	2%

ד. משתתפים בתהליך השיקום

לב הפעילות של אגף השיקום מכוון לסייע למבוטחים להשתלב בשוק העבודה. בתהליך השיקום כמה שלבים, שבהם נבחנת ההתאמה של הפונה לשיקום ומותאמת לו התוכנית הטובה ביותר לצרכיו, לרצונותיו וליכולותיו על פי חוות הדעת המקצועית של עובדי השיקום. להלן השלבים הבולטים בתהליך:

- **אבחון תעסוקה** - בדיקה של כישורי התעסוקה של המבוטח, כולל ייעוץ והכוון מקצועי בידי פקידי השיקום, מכוני אבחון או מרכזי שיקום. האבחון נעשה בהתאם ליכולותיו של המבוטח ובהתאם לחוות הדעת של פקיד השיקום.
- **טרום הכשרה מקצועית** - הקניית הרגלי עבודה במרכזי שיקום, קורסי העצמה, השלמת השכלה (בגרות, פסיכומטרי, מכינה וכו'), בהתאם לממצאי אבחון התעסוקה וכהכנה להשתלבות בהכשרה מקצועית או בעבודה.

- **הכשרה מקצועית** - הכשרה לבעלי כישורי תעסוקה המתאימים ללימודים שבאמצעותם הם רוכשים מקצוע שיסייע להם להשתלב בעבודה: לימודים במוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות ומכללות) או בבתי ספר להנדסאים או בקורסים מקצועיים (כגון טכנאי, מזכירות, הנהלת חשבונות ובישול).
- **השמה בעבודה** - העובדים מסייעים למבוטחים בעלי מקצוע או מי שסיימו הכשרה מקצועית לחפש עבודה המתאימה ליכולותיהם ולמקצוע שרכשו, תוך ליווי ומעקב אחר השתלבותם במקום העבודה.

בתהליך השיקום משתתפים מי שהתחילו תוכנית שיקום השנה ומי שהתחילו שיקום בעבר ועדיין לא סיימו. בשנת 2014 השתתפו כ-23 אלף מבוטחים בכ-51 אלף אבחונים ותוכניות שיקום שונים (לוח 2). בממוצע, כל משתתף השתתף בשתי תוכניות, שאחת מהן היתה אבחון לתוכנית. 4,611 תוכניות התקיימו בידי ספקי שירותי שיקום, 62% בהן במרכזי השיקום של הקרן למפעלי שיקום.

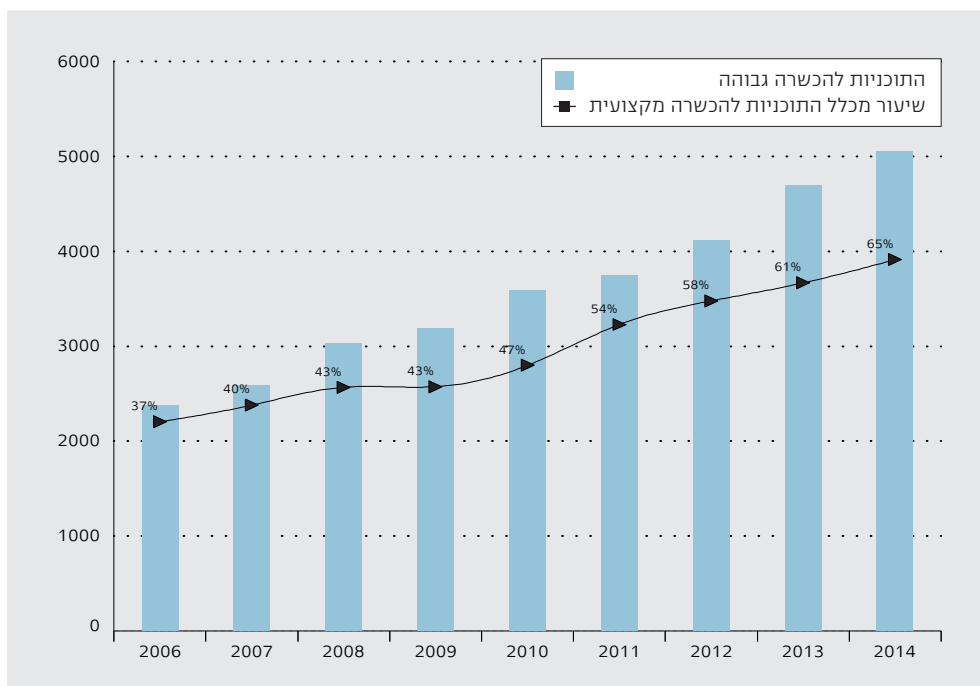
בשנת 2014 השתתפו כ-23 אלף מבוטחים בכ-51 אלף אבחונים ותוכניות שיקום שונים

לוח 2
תוכניות לשיקום מקצועי ומשתתפים, לפי הענף שהם שייכים אליו
וסוג התוכנית (מספרים מוחלטים ואחוזים), 2014

נפגעי איבה	שאירים	נפגעי עבודה	נכות כללית	סך הכל		סוג התוכנית
				אחוזים	מספרים מוחלטים	
1,049	2,120	6,398	42,398		51,965	מספרים מוחלטים
2	4	12	82	100		אחוזים
2	3	14	81	100	22,595	סך הכל אבחון לתוכנית
1	3	13	83	100	10,696	אבחון פנימי לזכאות
2	4	13	81	100	7,116	אבחון פנימי לתוכניות
3	3	18	75	100	4,783	אבחון חיצוני
2	6	13	78	100	3,835	סך הכל טרום הכשרה
2	6	14	78	100	2,707	השלמת השכלה
4	5	13	78%	100	1,128	הקניית הרגלי עבודה
3	4	9	84	100	9,459	סך הכל הכשרה מקצועית
1	10	15	73	100	2,693	קורס מקצועי
4	2	7	87	100	5,045	השכלה גבוהה
0	1	7	92	100	1,721	יצירת תנאים לימודיים
1	4	12	100	100	3,005	סיוע בהשמה
0	0	4	96	100	473	סך הכל הפניה לגורם אחר
0	.	4	95	100	280	עבודה ב"המשקם"
1	1	3	96	100	193	עבודה בקהילה
2	5	11	100	100	12,598	מעקב ואחזקה
647	908	3,034	18,677		23,266	מספרים מוחלטים
3	4	13	80	100		אחוזים

תרשים 2

תוכניות להשכלה גבוהה ושיעור מכלל התוכניות להכשרה מקצועית (מספרים מוחלטים ואחוזים), 2014-2006

לוח 3

משתתפים בתוכניות שיקום מקצועי לפי אחוזי הנכות הרפואית והליקוי העיקרי (מספרים מוחלטים ואחוזים), 2014

אחוזי נכות רפואית					סך הכל		ליקוי עיקרי
100-80	79-60	59-40	39-20	19-10	ללא נכות*	מספרים מוחלטים	
3,101	4,018	8,205	5,242	1,443	1,257	23,266	סך הכל - מספרים אחוזים
100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
5	18	45	32	12		28	נפשי או פיגור
25	25	21	19	10		20	פנימי
6	3	2	2	1		3	אורוגניטלי
25	18	11	11	8		13	ניירולוגי
12	17	15	23	62		19	לוקומוטורי
20	4	2	2	1		5	ראייה
4	12	2	3	2		4	שמיעה
2	3	3	7	3	100	9	אחר **

* הזכאות לשיקום בענפי איבה ושאיירים אינה בהכרח תוצאה של מצבו הרפואי של המשתתף.
 ** קטגוריה זו כוללת גם משתתפים ללא ליקוי.

מדינת ישראל היא מהמדינות המובילות בעולם המערבי בשיעור האקדמאים שבה, וגם בתוכניות השיקום. רבים (כ-61%) הופנו ללימודים אקדמיים. מעניין לראות גם את התפתחות שיעור התוכניות להשכלה גבוהה במהלך השנים (תרשים 2): משנת 2006 עד 2014 הוכפל שיעור התוכניות להשכלה גבוהה. עם זאת, עלייה זו משקפת גם את הירידה במספר התוכניות להכשרה מקצועית, שיש לה השפעה על הגידול בשיעור התוכניות הללו.

בלוח 3 מובאת התפלגות המשתתפים בהתאם לליקוי העיקרי⁷ ושיעורי הנכות הרפואית שלהם. סביר להניח שבעלי אחוזי הנכות הרפואית הנמוכים עצמאים יותר ויכולים להשתלב בעבודה בכוחות עצמם, וככל ששיעורי הנכות גדולים יותר, קטנה ההסתברות למצוא עבודה בשוק החופשי. אין זה מפתיע אפוא, ש-35% מן המשתתפים בשיקום בשנת 2014 הם בעלי 40-59 אחוזי נכות רפואית, שכן מבחינת שיעורי הנכות זו האוכלוסייה בעלת הפוטנציאל הגבוה ביותר לשיקום בכלל הנכים. בקרב המשתקמים בעלי שיעורי הנכות הרפואית הנמוכים (19%-10%) בולט חלקם של הסובלים מבעיות לוקומוטוריות, שרובם שייכים לענף נפגעי עבודה, ובקרב בעלי שיעורי נכות גבוהים יותר גדול חלקם של הסובלים מבעיות פנימיות ונוירולוגיות, רובם מענף נכות כללית.

35% מן המשתתפים בשיקום בשנת 2014 הם בעלי 40-59 אחוזי נכות רפואית

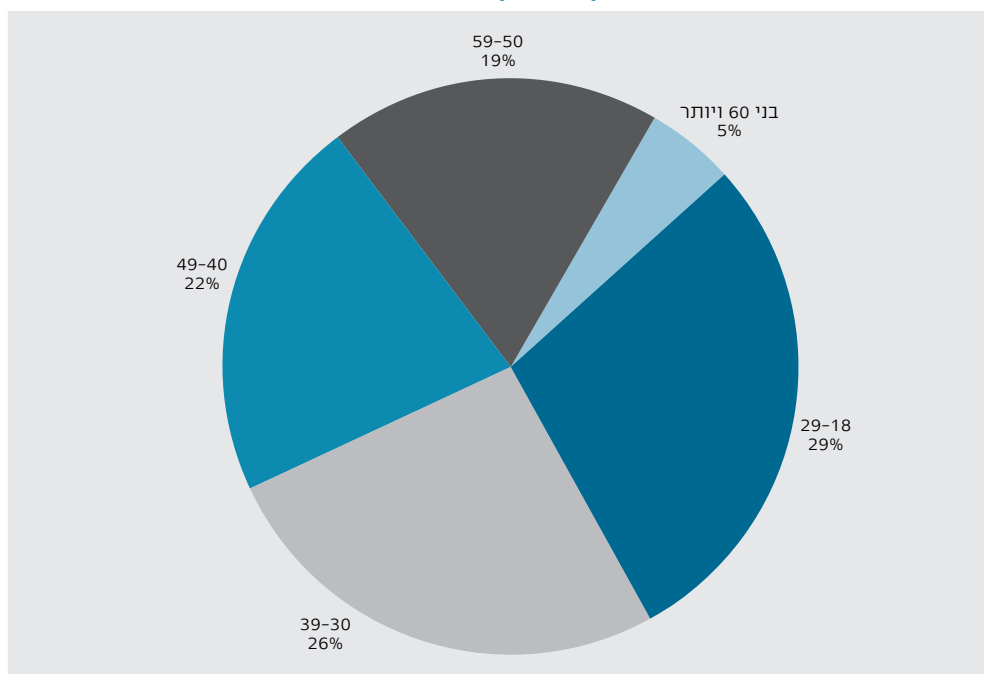
ה. מסיימי תוכנית שיקום

הצלחת השיקום המקצועי תלויה במוטיבציה של הפונים להשתקם, כך שקליטה בשוק העבודה אינה אפשרית אם המשתקם אינו מעוניין בכך.

בשנת 2014 הסתיים הטיפול ב-11,437 אנשים. 5,627 סיימו לפחות אחת מתוכניות ההכנה לעבודה בשוק החופשי, 76% בהם הצליחו להשתלב בעבודה. מחצית המשתלבים בעבודה היו זכאים לקצבת

בשנת 2014 5,627 סיימו לפחות אחת מתוכניות ההכנה לעבודה בשוק החופשי, 76% בהם הצליחו להשתלב בעבודה

תרשים 3
מסיימי טיפול שיקומי שנקלטו בעבודה לפי גיל, 2014

7 ליקוי עיקרי הוא זה ששיעור הנכות הרפואית בו הוא הגבוה ביותר מבין הליקויים של האדם.

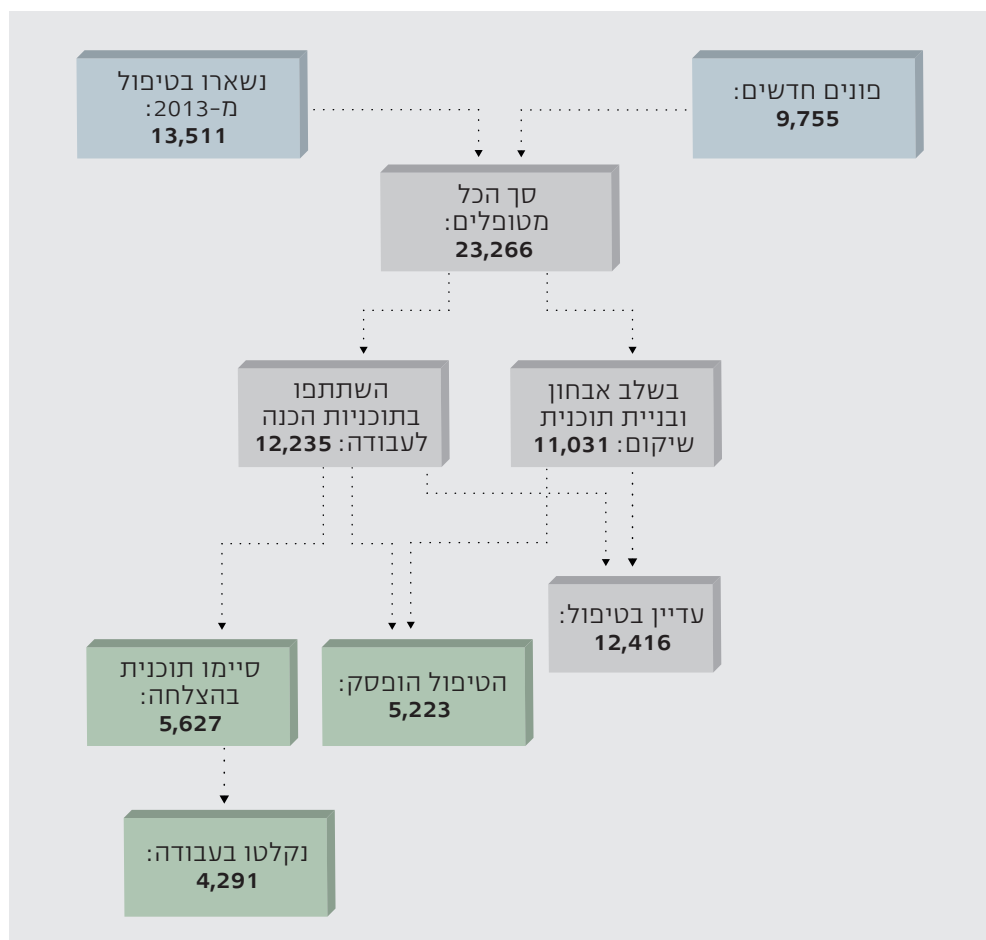
לוח 4

מסיימי טיפול שיקומי לפי הענף שהם שייכים אליו ואופן הסיום (מספרים מוחלטים ואחוזים), 2014

נפגעי איבה	שאירים	נפגעי עבודה	נכות כללית	סך הכל		אופן הסיום
				מספרים מוחלטים	אחוזים	
314	483	1,691	8,949	11,437	מספרים מוחלטים	סך הכל
3	4	15	78	100	אחוזים	
3	6	15	76	100	4,291	נקלט בעבודה
2	8	11	79	100	651	סיים הכשרה מקצועית
0	5	13	81	100	685	סיים טרום הכשרה
1	.	5	94	100	587	הופנה לגורם אחר
3	3	16	78	100	5,223	הפסקת טיפול

תרשים 4

האוכלוסייה בשיקום מקצועי לפי שלבי התהליך, 2014

נכות חודשית מענפי נכות כללית או נפגעי עבודה. נתון זה מבליט את היותו של אגף השיקום בביטוח לאומי גורם מרכזי בשילוב נכים בשוק העבודה. ל-5,223 אנשים תהליך השיקום הופסק, בדרך כלל (65%) משום שנמצאו לא מתאימים.

למסיימי תוכניות השיקום בשנת 2014 נדרשו בממוצע שנתיים וחודשיים לסיים את התוכנית. עם זאת, משך תהליך השיקום אינו קבוע והוא מושפע מגורמים רבים, בהם מספר התוכניות שהשתקם השתתף בהן, סוג ההכשרה ומצבו הרפואי. כך למשל, מי ששייכים לענף נכות כללית סיימו את התוכנית בממוצע בתוך 2.2 שנים, בעוד שלמשתקמים מנפגעי עבודה נדרשו בממוצע רק 1.8 שנים לסיום. הבדלים אלה נובעים בין היתר מהרגלי העבודה של המשתקמים וממידת העצמאות שלהם.

גם למצבו הרפואי של המשתקם השפעה רבה על משך השהות שלו במסגרת השיקום: לבעלי שיעור נכות רפואית הגבוהה מ-65% התהליך היה ארוך ב-35% לעומת בעלי נכות רפואית הנמוכה מ-40% (2.7 שנים לעומת 1.11 שנים).

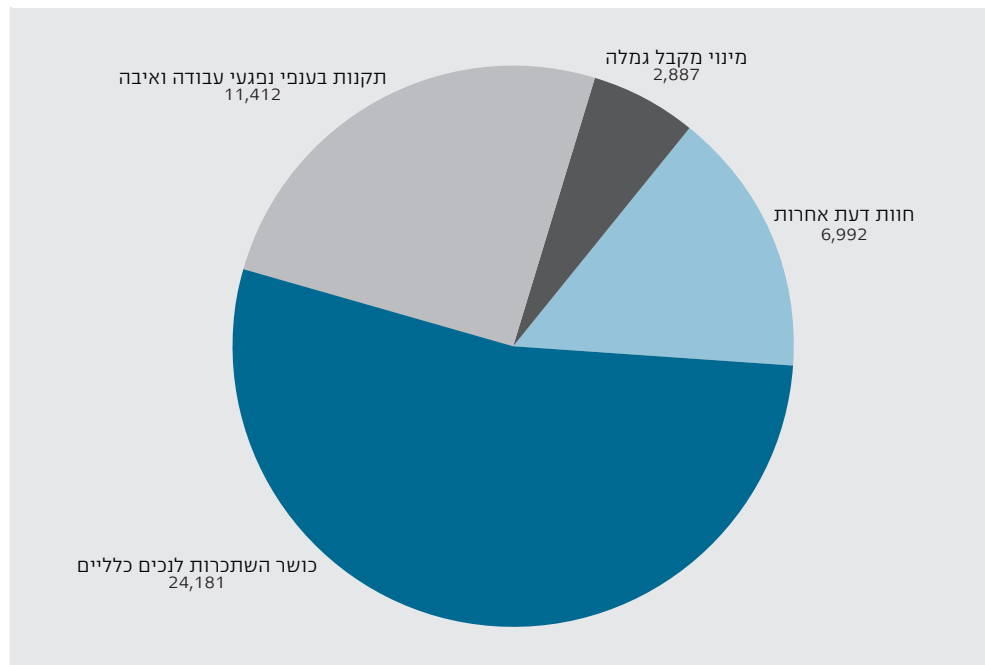
אין ספק כי להתפלגות הגיל של הפונים לשיקום השפעה מכרעת על שיעור המשתלבים בעבודה בכל קבוצת גיל (תרשים 3). עם זאת, על אף המאמץ לשלבם בתעסוקה, שיעור בני 18-29 בקרב הנקלטים בשוק העבודה נמוך במעט לעומת שיעורם מבין הפונים החדשים (29% לעומת 36%), כנראה בגלל העדר כישורי עבודה, ניסיון בעבודה ומצב רפואי.

1. פעולות נוספות של אגף השיקום

- **הכנת חוות דעת מקצועית** - עובדי אגף השיקום מספקים חוות דעת מקצועיות לאגפי מינהל הגמלאות בנושאים האלה: (1) קביעת דרגת כושר השתכרות לנכים; (2) מינוי מקבל גמלה;

תרשים 5

מקבלי סיוע מאגף השיקום לפי נושאים, 2014

(3) חוות דעת לקביעת הזכאות של נפגעי עבודה להעלאת דרגת הנכות וקביעת הזכאות להיוונים; (4) זכאות לתגמולים מיוחדים לנפגעי עבודה ולנפגעי פעולות איבה. עובדי האגף מספקים חוות דעת גם שלא במסגרת חוק הביטוח הלאומי.

בשנת 2014 כתבו עובדי השיקום בסך הכל 45,472 חוות דעת שונות, 53% בהן בעניין קביעת ההשתכרות לנכים כלליים

- בשנת 2014 כתבו עובדי השיקום בסך הכל 45,472 חוות דעת שונות, 53% בהן בעניין קביעת דרגת כושר ההשתכרות לנכים כלליים (תרשים 5).
- **סיוע לנפגעי עבודה ונפגעי איבה במימון הטבות כספיות** שהם זכאים להן (כגון קצבה מיוחדת ומענקים מיוחדים). בשנת 2014 הם סייעו ל-4,735 אנשים במימון זכויות כספיות, כאשר ל-981 בהם הסתיים הטיפול השנה.
- בהיותם עובדים סוציאליים, עובדי האגף מטפלים גם באלמנות בשעת משבר ובנפגעי פעולות איבה במהלך כל החיים. ב-2014 הם טיפלו ב-85 אנשים.

ז. תשלומים

השיקום המקצועי כרוך גם במימון תשלומים נלווים הנדרשים לשיקום:

- **דמי שיקום:** גמלה חודשית למחיה בגובה קצבת נכות מלאה, המשולמת בתקופת הלימודים למשתקמים שאינם זכאים לקצבת נכות כללית או נכות מעבודה, ובתנאי שהם לומדים 20 שעות שבועיות לפחות.
  - **נסיעות:** יש שלוש אפשרויות להשתתפות בהוצאות נסיעות: (1) החזר נסיעות למקום ההכשרה/האבחון בתחבורה ציבורית. (2) השלמה לגמלת ניידות כמשתכר למקבלי גמלת ניידות חלקית. (3) שימוש בשירותי ההסעה שמפעיל המוסד למשתקמים בעלי שיעור נכות רפואית של 65% או יותר שהם חסרי רכב וחסרי רשיון נהיגה.
  - **שכר לימוד:** השתתפות בשכר הלימוד האקדמי או בעלות ההכשרה, עד הסכום המרבי שנקבע בהוראות אגף השיקום.
  - **שיעורי עזר ושירותי הנגשה:** סיוע בשיעורי עזר על-פי הצורך ובהתאם להיקף שעות הלימוד של המשתקם, וכן תרגום לשפת הסימנים, תמלול והקראות לזקוקים לכך.
  - **שכר דירה:** השתתפות בשכר דירה או בעלות המעונות למי ששוהים בהכשרה מקצועית במרחק הגדול מ-40 ק"מ ממקום מגוריהם הקבוע, בהתאם לתוכנית לימודיהם.
  - **מכשירים:** סיוע לנכים ברכישת מכשירים החיוניים והכרחיים לשיקום (מחשב, מקלדת מותאמת לעיוור, ספרים, ציוד לימודי וכו').
  - **הוצאות אחרות (כולל אש"ל):** סיוע למימון זכויות כספיות בעיקר בקרב נפגעי איבה ונפגעי עבודה וכן השתתפות בהוצאת כלכלה בכפוף לתקנות.
- בשנים האחרונות גברה ההקפדה על מתן אישורי זכאות לשיקום למתאימים בלבד ועל התאמת תוכניות שיקום מיטביות. בשנת 2014 שולמו במסגרת השיקום המקצועי כ-269 מיליון ש"ח ל-14,148 אנשים שונים⁸ (לוח 5). העלות הממוצעת למשתקם בשנת 2014 היתה כ-19 אלף ש"ח - עלייה של 26% לעומת השנים הקודמות, כנראה בשל הגידול במספר המשתקמים המופנים ללימודים אקדמיים.

לוח 5

ההוצאה לשיקום מקצועי – סך הכל ולפי ענף, מחירי 2013 (אלפי ש"ח), 2010–2014

שנה	סך כל ההוצאה	נכות כללית	נפגעי עבודה	שאירים	נפגעי איבה
2010	266,931	178,169	28,723	13,210	46,829
2011	204,311	125,889	24,288	12,089	42,044
2012	243,920	163,044	26,651	11,871	42,354
2013	250,074	170,354	26,954	10,232	42,533
2014	268,783	186,342	26,876	10,298	45,267

לוח 6

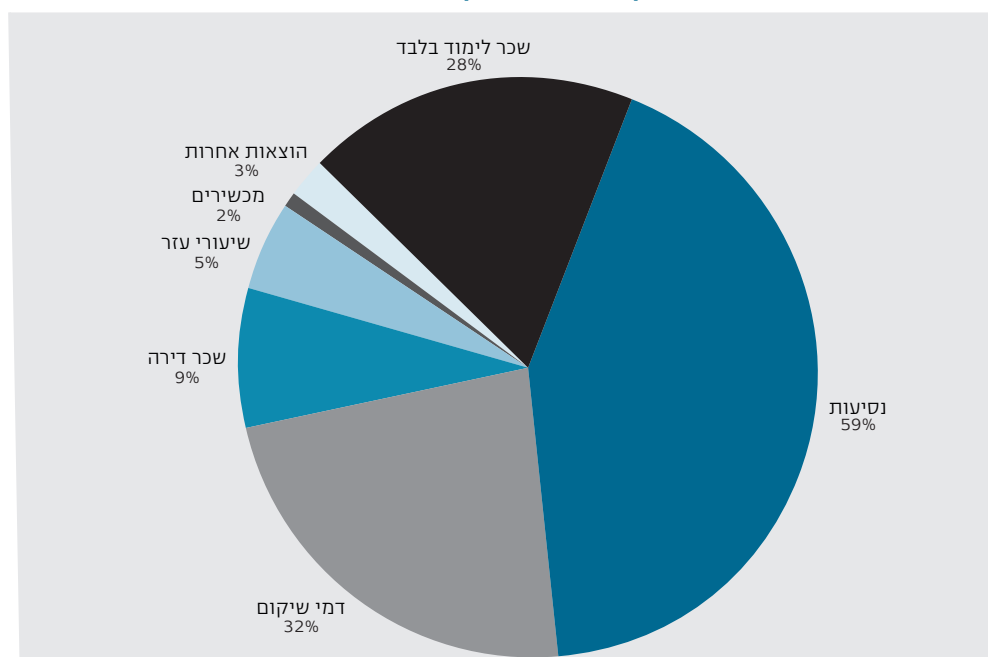
התשלומים הנלווים לשיקום מקצועי לפי ענף ומספר המקבלים (אלפי ש"ח ואחוזים), 2014

סה"כ הוצאה	סך הכל	שכר לימוד	דמי שיקום	נסיעות	שכר דירה	שיעורי עזר	מכשירים	הוצאות אחרות*
268,783	100	45	32	6	5	3	0	8
נכות כללית	186,342	51	31	6	7	4	0	0
נפגעי עבודה	26,876	35	57	5	1	2	0	0
שאירים	10,298	100	42	8	0	1	0	0
נפגעי איבה	45,267	100	29	0	0	0	0	60
סה"כ מקבלים	14,148	12,708	4,997	8,969	1,452	931	189	1,193

* לא כל הזכאים לתשלום אחר השתתפו בתוכנית שיקום מקצועי.

תרשים 6

תשלומי שיקום נוספים למקבלי שכר לימוד, 2014

התפלגות התשלומים ב-2014 דומה להתפלגות התשלומים בשנים הקודמות (לוח 6):

- ההוצאה על משתקמי ענף נכות מהווה כ-69% מסך ההוצאה השנתית, אף שהם מהווים כ-80% מסך המשתקמים - זאת כתוצאה מתנאי הזכאות להטבות בענפים האחרים.
- ההוצאות העיקריות של הענף הן לתשלומי שכר לימוד (כ-45% מסך ההוצאה), המשולמים לכ-90% מהמשתתפים, ולדמי שיקום (כשליש מההוצאה).

על-פי החוק, מי שנמצא מתאים להשלמת השכלה או להכשרה מקצועית זכאי לתשלומים נלווים רבים יותר (בהם שיעורי עזר, מכשירים, נסיעות ושכר דירה) לעומת מי שאינו לומד, עם אפשרות לקבל יותר מתשלום אחד. בדומה לשנים הקודמות, כ-32% קיבלו ב-2014 השלמה לקצבת נכות מלאה (דמי שיקום) כחלק מהשתתפותם בתוכניות שיקום (תרשים 6). ב-59% מהמקרים המוסד השתתף בהוצאות הנסיעה למקום הלימודים. 26% ממקבלי שכר הלימוד אינם מקבלים תשלומים נוספים - אפשר להניח שרובם מקבלים קצבאות מלאות.

על-פי החוק, מי שנמצא מתאים להשלמת השכלה או להכשרה מקצועית זכאי לתשלומים נלווים רבים יותר

